

Limba română în Norvegia – lectoratul din Trondheim

Lucian Vasile BĂGIU

Key-words: *Trondheim lectureship, Norwegian students, Romanian language, written exam, grammatical errors*

1. Lectoratul de limba română

Lectoratul de limba română de la Trondheim a fost înființat în data de 5 iunie 2008, prin acordul semnat, la Ambasada României la Oslo, între *Institutul Limbii Române*, reprezentat de dna Director Ionela Dabija, și Norges Teknisk-Naturvitenskapelige Universitet [Norwegian University of Science and Technology], reprezentată de prof. univ. dr. Arne Halvorsen, șeful *Institutt for moderne fremmedspråk* [Department of Modern Foreign Languages].

La nivel academic, interesul manifestat de partea norvegiană se explică, în bună măsură, prin faptul că prof. univ. dr. Arne Halvorsen este un fin cunoscător al limbii, literaturii și culturii române, autor al primului dicționar român-norvegian (care conține 25.000 de cuvinte, fiind reeditat în anul 2008 de către editura Polirom). *Institutt for moderne fremmedspråk* pune la dispoziția lectoratului de limba română un birou care are în dotare, printre altele, un computer conectat la internet, intranet și imprimantă, telefon cu conexiune internă, externă și internațională, laptop precum și instruirea în cunoașterea limbii norvegiene. O contribuție esențială o are, de asemenea, reprezentanța diplomatică a României în Regatul Norvegiei, prin implicarea generoasă a Consului Onorific al României la Trondheim, domnul Terje Roll Danielsen, distins om de afaceri norvegian, care asigură lectorului de limba română, pentru perioada îndeplinirii mandatului, un apartament ultracentral complet utilat, acoperind totodată și cheltuielile adiacente. Prin implicarea domnului Terje Roll Danielsen, lectoratul de limba română de la Trondheim beneficiază de colegialitatea doamnei Svanhild Naterstad, de profesie jurnalistă, cunoscută a limbii române, angajată pentru un an de zile pentru a redacta în limba norvegiană un volum referitor la România.

Institutt for moderne fremmedspråk al Norges Teknisk-Naturvitenskapelige Universitet are o îndelungată tradiție a studierii limbilor engleză, franceză și germană inclusiv la nivel doctoral, acestora adăugându-li-se studii europene la nivel de licență, limba spaniolă – curs de un an, precum și module de limbă franceză, germană, spaniolă, italiană, japoneză, rusă. În ianuarie 2009 (semestrul de primăvară) a debutat și cursul opțional de limba română. Cursul este destinat studenților tuturor specializărilor și este împărțit în Română 1 și Română 2, fiecare

având câte 7,5 credite și presupunând verificări pe parcurs (examinare orală și dictare) și câte un examen final scris de patru ore. În semestrul-pilot al acestui curs studenții norvegieni au manifestat un interes real, optând pentru studiul inedit al acestei limbi cursanți de la o mare varietate de specializări de licență, în special lingvistică, dar și literatură europeană, studii politice, media, infrastructură de mediu, tehnologie. Iată numele primilor studenți care au studiat limba română în sistemul universitar norvegian și care au susținut examenul final la Română 1 pe 26 februarie 2009: Sandra Maria Akseth Winther, Charlotte Andersen Dammen, Fredrik Wilhelm Borelly, Maike Gaertner, Jonas Hinrichsen Gjervold, Monika Grammeltvedt, Ingrid Hegvik, Karoline Hovstad, Guri Kaarbø Vårheim, Andreas T Slørdahl, Jon Harald Søyby, Elias Aamot. Pentru limba română 2 s-a păstrat preponderența studenților proveniți de la studiile de lingvistică, dar și de la literatură europeană și media. Iată numele studenților norvegieni care au optat să aprofundeze studiul limbii române și au susținut examenul aferent pe data de 7 mai 2009: Sandra Maria Akseth Winther, Fredrik Wilhelm Borelly, Jonas Hinrichsen Gjervold, Monika Grammeltvedt, Ingrid Hegvik, Jon Harald Søyby.

Menționăm că studenta Sandra Maria Akseth Winther a depus documentația pentru a beneficia de accesul la procesul educațional din România în cadrul Universității „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca, cu începere din toamna anului 2009 prin *LLP programme: Higher Education (Erasmus) area subject Languages and Philological Sciences*, în baza acordului prealabil semnat între *Institutt for moderne fremmedspråk* al NTNU și Facultatea de Litere a universității românești menționate.

2. Cursurile de limba română

Preocuparea pentru dezvoltarea cunoștințelor de limbă română este o activitate ce presupune exercițiul conversației (pentru dezvoltarea nivelului lexical) și exercițiul aplicat pe texte ce pun diverse probleme morfo-sintactice (pentru dezvoltarea nivelului gramatical). Această direcție nu va putea ocoli nici bogata literatură paremiologică românească, literatură ce va contribui la înțelegerea sensurilor figurate și secundare ale unor cuvinte, precum și la o mai clară imagine a etimologiei și a evoluției anumitor termeni. Oferim descriptorii orientativi ai problemelor de limbă română, din cuprinsul cărora vor fi selectate și adaptate anumite aspecte, în funcție de cerințele și nivelul grupelor de studenți: *particularități ale nivelului morfologic; categoriile gramaticale (morfologice) ale limbii române contemporane; identificarea părților de vorbire acceptate de gramatica tradițională; taxonomia părților de vorbire după criteriul semantic, structural, relațional etc.; flexiunea nominală (substantiv, adjectiv) – declinare, acord, subclasificări flexionare; flexiunea verbală (categorii gramaticale specifice), analiza flectivului verbal, subtipuri ale flexiunii verbale; părțile de vorbire neflexibile: reactualizarea și sistematizarea informațiilor din perspectiva gramaticii analitice și normative; particularități ale nivelului sintactici; unități sintactice; relații sintactice: clasificări, subclasificări; funcții sintactice.*

În principiu cursul practic conține:

1) structuri „de vorbire” utile, tipice limbii române; 2) texte scurte; 3) vocabular; 4) expresii și exerciții gramaticale.

Lexicul va fi explicat în limba engleză, prin echivalențe contextuale, iar discursul gramatical va fi conceput foarte schematic, în intenția de a fi mai înainte de toate „văzut”. Vom introduce elemente de civilizație și cultură românească prin câteva proverbe, snoave, poezii populare și texte diverse.

Cursul practic de limba română este destinat deopotrivă începătorilor și cursanților de nivel mediu, iar lecțiile vor cuprinde structurile fundamentale ale limbii române aparținând diferitelor ei compartimente: fonetică și fonologie, gramatică, vocabular. Vom respecta cu rigurozitate principiul didactic al gradării dificultăților, al determinării riguroase a progresiei. Se începe cu prezentarea și însușirea noțiunilor elementare și se continuă cu probleme din ce în ce mai complexe, care se bazează pe cunoștințe asimilate deja. Vom folosi limba engleză în măsura în care este absolut necesară pentru înțelegerea exactă a problemelor de gramatică sau de vocabular explicate și pentru a ușura munca studentului. În locul explicațiilor ample în limba engleză preferăm ca studentul să înțeleagă singur problemele pe care încercăm să le expunem sintetic și clar, în urma efectuării exercițiilor, pentru a ajunge la o reală competență de comunicare în limba română.

Fiecare lecție constituie o unitate într-un anumit fel structurată care asigură însușirea conștientă și activă a unor cunoștințe variate de limbă și formarea deprinderilor de folosire corectă a lor. În prima parte sunt prezentate probleme de fonetică și fonologie, de vocabular și de gramatică, ce sunt fixate prin exerciții variate și numeroase, iar în partea a doua apar structuri conversaționale axate atât pe problemele din prima parte, cât și pe teme uzuale care cuprind cele mai frecvente situații de comunicare din universul cotidian și din experiența personală. Fiecare text este precedat de vocabularul nou introdus, urmat de expresii, sintagme, care reflectă experiența umană și de gândire din spațiul românesc. Exercițiile care succed textele lecțiilor urmăresc să testeze capacitatea de a aplica cunoștințele dobândite anterior, să verifice înțelegerea corectă a textului și să actualizeze informații din domenii de interes general.

În dorința de a face din însușirea limbii române o activitate atractivă, vom folosi, pe lângă exercițiile devenite clasice și unele întâlnite frecvent în ultimul timp în predarea limbilor de circulație internațională, care presupun imaginarea unor dialoguri care să ilustreze anumite aspecte situaționale, întrebări, răspunsuri vizând motive, teme, paralelisme posibile în textele studiate, identificarea greșelilor dintr-un text dat, contragerea, rezumatul, studiul activ al textului, folosirea unor structuri gramaticale sinonimice și antonimice, tehnicile discursive de argumentare, modul în care se cere o informație, cum se realizează o idee în discurs.

Lecțiile de recapitulare urmăresc să ajute studenții să descopere și să-și concentreze atenția asupra sistemului limbii învățate la nivel micro-structural și macro-structural. Fiecare lecție de recapitulare este urmată de un test prin care se verifică în ce măsură problemele predate au fost însușite, în ce măsură, deprins cu problemele limbii, studentul le transformă în mijloace de a-și comunica propriile idei.

Proverbele și ghicitorile integrate în lecții pun studenții în contact cu înțelepciunea poporului român și cu modul lui specific de a percepe viața și, totodată, constituie un suport pentru realizarea de compoziții și conversații, orale sau scrise.

Ca obiective propuse, enumerăm:

I. Obiective de referință și sugestii pentru activitățile de învățare pentru studenții începători:

a) dezvoltarea capacității de a recepta mesaje diverse, orale și scrise, în limba română;

b) dezvoltarea capacității de a produce mesaje diverse, orale și scrise, în limba română.

II. Obiective de referință și sugestii pentru activitățile de învățare pentru studenții medii:

a) receptarea unor mesaje diverse în limba română și a unor reprezentări artistice din cultura română;

b) producerea de mesaje diverse în limba română în legătura cu temele abordate.

Oferim în continuare descriptorii ai conținuturilor însușite de studenți în cadrul cursurilor Română 1 și Română 2:

Lecția 1. Conversație: ne salutăm și ne prezentăm. Gramatică: pronumele personal în nominativ; verbul „a fi” la indicativ prezent; substantive masculine și feminine în nominativ cu articol nehotărât; întrebări/ cuvinte interogative.

Lecția 2. Conversație: să vorbim despre programul zilnic; să numărăm până la 1000; să exprimăm ora. Gramatică: numeralul cardinal de la 0 la 1000; conjugarea verbelor la indicativ prezent; substantive masculine, feminine și neutre în nominativ precedate de numeralul cardinal.

Lecția 3. Conversație: să vorbim despre programul săptămânii; să cunoaștem zilele săptămânii, lunile anului, anotimpurile; să exprimăm anii; să comandăm un taxi; să rezervăm o cameră la hotel. Gramatică: substantivele masculine, feminine și neutre în nominativ cu articol hotărât; numeralul cardinal de la 1000 în sus.

Lecția 4. Conversație: să comandăm la restaurant. Gramatică: verbe la conjunctivul prezent; verbe care cer conjunctivul; adverbe de timp.

Lecția 5. Conversație: să facem cumpărături; să vorbim despre trecut. Gramatică: participiul; perfectul compus conjunctivul după perfectul compus; pronumele personal în dativ.

Lecția 6. Recapitulare lecțiile 1–5.

Lecția 7. Conversație: să învățăm culorile; să ne alegem hainele; să descriem diverse obiecte. Gramatică: adjectivul calificativ; adjectivul posesiv; verbele reflexive cu pronumele în dativ și în acuzativ.

Lecția 8. Conversație: să cumpărăm/ vindem/ închiriem/ mobilăm o casă. Gramatică: viitorul verbelor; pronumele personal în acuzativ; gradele de comparație ale adjectivelor; prepoziții.

Lecția 9. Conversație: să vorbim despre familie, rude, prieteni, despre evenimente din viața familiei; să aflăm date despre România. Gramatică: dativul și genitivul substantivelor, pronomelor și adjectivelor posesive; pronumele posesiv.

Lecția 10. Conversație: să descriem diverse activități și obiecte de la birou; să ne prezentăm colegii; să formulăm cereri și să dăm dispoziții. Gramatică: adjectivul/pronumele demonstrativ de apropiere și de depărtare; pronumele relativ „care/ pe care”; pronumele/ adjectivul demonstrativ de diferențiere; imperativul.

Lecția 11. Conversație: să vorbim despre vacanță (planuri de călătorie, la agenția de turism, la vamă, țări și popoare, mijloace de transport, vremea). Gramatică: numeralul ordinal; verbele la condiționalul-optativ prezent.

Lecția 12. Conversație: să povestim fapte din trecut; să vorbim despre problemele de sănătate și despre corpul omenesc. Gramatică: verbele la imperfect; pronumele/ adjectivul demonstrativ de identitate; pronume și adjective nehotărâte și negative.

Lecția 13: Recapitulare finală.

3. Activități extracurriculare

Între activitățile extracurriculare desfășurate în cadrul lectoratului, pentru promovarea culturii și civilizației românești în rândul studenților norvegieni, amintim, în primul rând, „serile de film românesc”. În cadrul acestora au putut fi vizionate (pentru început), prin solicitudinea Bibliotecii Dragvol Campus, cu subtitrare în limba norvegiană sau engleză, următoarele producții cinematografice apreciate pe plan internațional:

– *A fost sau n-a fost?*, de Corneliu Porumboiu, 2006 (premiile „Golden Camera”, Cannes Film Festival; „Golden Swan”, Copenhaga);

– *Moartea domnului Lăzărescu*, de Cristi Puiu, 2005 (premiile „Un Certain Regard” la Cannes Film Festival, „Golden Swan” la Copenhagen Film Festival, Norwegian Film Critics Award);

– *Cum mi-am petrecut sfârșitul lumii*, de Cătălin Mitulescu, 2006 (premiul „Un certain Regard for Best Actress” la Cannes Film Festival);

– *4 luni, 3 săptămâni și 2 zile*, de Cristian Mungiu, 2007 (premiile „Golden Palm” la Cannes Film Festival, European Film Award for Best Film și Best Director, Bronze Horse (for Best Feature) și Best Actress Award la Stockholm Film Festival);

– *Ryna*, de Ruxandra Zenide, 2005 (premiul „Golden Moon of Valencia” pentru Best Film);

– *California dreamin` (Nesfârșit)*, de Cristian Nemescu, 2007 (premiile „Un Certain Regard” la Cannes Film Festival, „Best Iris” la Brussels European Film Festival);

– *Gadjo Dilo*, de Tony Gatlif, 1997, cu Rona Hartner și Izidor Șerban (premiile César pentru Best Music, „Crystal Star” pentru Best Actress la Brussels International Film Festival, Audience Award la Tromsø International Film Festival);

– *Documentare: Rail Away 2: Romania – Bucharest, Sinaia, Brasov and Vatra Dornei* (Documentar: A Fascinating Series About International Train travel); *Byzantine Moldavia. Churches of Moldavia. Romania (Humor, Voronet, Moldovita, Sucevita, Arbore, Dragomirna)*, by Frank Ullman (Documentar Global Treasures: History’s Most Protected Monuments); *Horezu. Monastery of Horezu. Romania*, by Frank Ullman (Documentar Global Treasures: History’s Most Protected Monuments); *Biertan. Byertan. Romania*, (Documentar Global Treasures: History’s Most Protected Monuments); *The Danube Delta: the wonders of nature & the beauty of music*, by Frank Ullman (Documentar Nature Parks);

– *Offset*, de Didi Danquart și Cristi Puiu, 2006, cu Alexandra Maria Lara și Răzvan Vasilescu;

– *Hârtia va fi albastră*, de Radu Muntean, 2006 (premiile „Golden Orange” la Antalya Film Festival, Special Prize la Cottbus Film Festival of Young East

European Cinema, Special jury Award la Marrakech international Film Festival, Jury Special prize la Namur International festival of French-Speaking Films);

– *Ceausescu: The Unrepentant Tyrant* (Documentar/Biografie, USA, 1998);

Filantropica, de Nae Caranfil, 2002 (premiile: Public Prize la Paris Film Festival, Audience Award la Wurzburg International Film Festival, Young European Jury Award la Mons International Festival of Love Films, Special Jury Award Wiesbaden GoEast).

– *Asphalt Tango*, de Nae Caranfil, 1996.

– *Şatra (Gypsies Are Found Near Heaven)*, de Emil Loteanu (Uniunea Sovietică, 1970), cu Grigore Grigoriu și muzică de George Doga.

– *Nea Mărin Miliardar*, de Sergiu Nicolaescu, 1979, cu Amza Pelea.

Prin amabilitatea *Institutului Cultural Român*, lectoratul de limba română beneficiază de o generoasă donație de carte referitoare la cultura română, în special arta vizuală, cu traducere în engleză. Enumerăm albumele de artă: *Henry Mavrodin, Ioan Alin Gheorghiu, Teodora Stendl și Ion Stendl, Ion-Popescu Negreni, Vladimir Zamfirescu, Marin Gherasim, Ștefan Luchian, Corneliu Baba*. De asemenea, albumele sau volumele: *Andrei Șerban (Teatru și Operă), Residences and Families of the Nobility in Romania, Best Romanian Feature Film Debuts, București: o colecție de mirosuri, Between East and West. Studies in Anthropology and Social History, Ruxandra Cesereanu – Panopticon. Political Torture in the Twentieth Century, Mihail Sadoveanu – Tales from Ancuța's Inn, Stephen the Great. Prince of Moldavia (1457–1504). Historical Bibliography, A Short Guide to the Romanian Cultural Sector Today, Mona Pologea – Limba română pentru străini*. De asemenea, câteva producții cinematografice românești contemporane, în special scurt-metraje: *Valuri* (r. Adrian Sitaru), *O zi bună de plajă* (r. Bogdan Mustață), *Alexandra* (r. Radu Jude), *Megatron* (r. Marian Crișan), *Trafic* (r. Cătălin Mitulescu), *Apartamentul* (r. Constantin Popescu), *Corul pompierilor* (The Firemen's Choir) (r. Cristian Mungiu), *Elevator* (r. George Dorobanțu), *Schimb valutar* (r. Nicolae Mărgineanu), *Secvențe* (r. Alexandru Tatos).

De asemenea, studenților le-au fost înmânate materiale promoționale cultural-artistice despre România în limba engleză, DVD-uri și broșuri referitoare la provinciile istorice ale țării, puse la dispoziție de Ambasada României la Oslo. Nu în ultimul rând, amintim că li s-a oferit posibilitatea de a lectura unele opere literare românești, traduse în limba norvegiană, cursanții optând pentru: Mihail Sadoveanu, *Baltagul*; Mircea Eliade – *La țigănci, Noțile la Serampore, Secretul doctorului Honigberger*; Mircea Eliade – *Pe Strada Mântuleasa*; Ana Blandiana – *Coșmar*.

4. Limba română scrisă – o analiză gramaticală

În acest capitol vom reproduce exprimarea în limba română a studenților norvegieni așa cum a fost ea redactată în cadrul examenelor scrise finale din cadrul disciplinelor Română 1 și Română 2 deservite de lectoratul din Trondheim. Ulterior, pornind de la acest material didactic vom dezvolta o analiză științifică a erorilor prezente în texte, urmărind clasificarea acestora din punct de vedere morfologic, cu scurte incursiuni de ordin fonetic, al topicii și al punctuației. Vom încerca, pe cât posibil, să oferim spre exemplificare varianta exprimării în limba norvegiană în

situații similare, în ideea de a demonstra că în cele mai multe dintre cazuri erorile de exprimare în limba română sunt determinate de tendința firească a studentului norvegian de a realiza o „traducere liberă” după sistemul lingvistic propriu, acolo unde aceasta nu este posibil rămânând ca ultimă soluție aflarea unor formule inedite.

În continuare vom da răspunsurile la subiectul de exprimare liberă în limba română ale celor doisprezece studenți care au studiat limba română în sistemul universitar norvegian și care au susținut examenul final la Română 1 pe 26 februarie 2009:

9. *Scrieți un text scurt despre activitățile dumneavoastră obișnuite într-o săptămână (jumătate de pagină este suficient)* [Write a short text about your regular activities during a week (half a page is enough)]:

Stud. nr. 687688

Sunt o fată activă. De obicei îmi place să joc fotbal cu prietenii mei. De asemenea îmi place să beau vin alb cu prietenii mei și îmi place să dansz la discotecă. Sunt studentă la limbi straine și studiez producție de film. Merg pe jos la școală. Miercuri lucrez la bibliotecă Dragvoll. Seara de sâmbătă îmi place să vorbească cu sora mea în cafenea, bem cacao. Sora mea se numește Elin.

Stud. nr. 693410

Studiez la limba franceză și științe politice în Trondheim. Am locuit la oraș doi ani și jumătate. Îmi place orașul. În timpul liber meu citesc, văd filmele cu iubitul meu și merg la oraș cu prietenii. Uneori bem o cafea și uneori niște beri. Merg rar la discotecă pentru că n-îmi place să dansz. Cred e greu să trezesc devreme, de aceea iau micul dejun înaintea de ora opt. În week-end dorm des târziu și e perioade favorită de săptămână.

Stud. nr. 698475

Luni dimineața merg la cursul de limba română. Îmi place cursul, e foarte bine. Luni după-amiază des am o întâlnire de lucru cu prietenii în o organizație. Seara iau cina cu familia, și beau o ceașcă de ceai tare. Marți sunt liber! Miercuri am cursul de limba română, și cursul de limba rusă. Vineri seara merg în oraș cu prietenii și fac haz, sau văd un film. Duminică citesc ziarele și cartele, sau merg la mare. E foarte relaxant. Joi și sâmbata am mult de lucru, dar pot să dorm până târziu și beau cafea.

Stud. nr. 703282

Luni am cursul de limba română în Dragvoll, îmi place mai multe. Marți am cursul de fonologie cu domnul Abrahamsen, și văd film cu niște prietenii în târziu. Miercuri merg la cursuri de limba română și sintax, și văd un film românesc cu colegii mei. Joi am cursul de semantică. Mănânc cină la ora 19 (șapte). Vineri văd un film cu un prieten, și am cursul de pragmatică. În week-end-uri (sâmbătă și duminică) merg cu mașină la peninsula Fosen, și vorbesc cu familia mea la telefonul.

Stud. nr. 704662

Luni dimineața am întotdeauna cursul de limba română. Des merg în oraș după-amiază. Fac cumpărături în oraș. Marți dimineața și la prânz am întotdeauna cursul de apă. De obicei merg în cafe M cu niște prietenii seara. Miercuri de obicei lucrez multe ore. După-amiază am întotdeauna cursul de limba română. Joi de dorm

până târziu. Uneori joi după-amiază iau cina cu Lysann. Des seara vorbesc la telefon cu familia mai sau prietenii mei din Germania. Vineri dimineața am întotdeauna cursul de apă. Seara uneori merg la petrecere în oraș cu niște prieteni. Sâmbătă uneori joc tenis sau merg la piscină. Dar des în week-end plec la munte sau la mare. Duminică seara văd de obicei un film cu niște prieteni. Verific întotdeauna e-mail-uri i fiecare zi.

Stud. nr. 706017

Săptămâna mea – Luni dimineața am curs de limba română. Mănânc prânz de obicei cu mama mea. Seara studiez de fonematică sau de psihologie. Marți dimineața merg la curs de psihologie. După curs uneori iau prânz cu prietenii mie. Miercuri la ora zece studiez, și apoi am curs de limba română la ora unu și un sfert. Joi nu am nici un curs, dar azi am examen scris de limba română. Joi de obicei studiez sau lucrez. Vineri după-amiază fac mișcare. Seara uneori merg la petrecere. Sâmbătă și duminică lucrez la stația de tren sau sunt libere. Când sunt libere vreau să dorm.

Stud. nr. 707255

În o săptămână fac o mulțime de activitate. Merg la universitate la zile de lucru. Sunt cu prietenii, unero luam o cafea într-o cainărie, de exemplu. Îmi place alergare, dar nu fac ori de câte ori înainte. Îmi place de asemenea muzică, atit a asculta cât și a merge la concert.

Stud. nr. 707256

Săptămâna mea! Lunea de obicei mă trezesc la ora 7.00 și merg la curs de limba română. De obicei merg acasă la ora 14.00 și lucrez la calculator. De la luni până la vineri în zi fiecare merg la universitate și studez. În vineri, eu merg la curs de lingvistică și seara văd un film. În sâmbătă mă trezesc târziu și de la dimineața până la seara văd fotbal la televizor la „Canal +”. În duminică stau acasă și telefonez iubirea mea în Murmansk.

Stud. nr. 70257

Merg la universitate des, pentru că ai un curs de limba română luni și miercuri, și lingvistică marți, joi și vineri. În week-end, de obicei merg la Levanger, pentru că părinți și mulți prieteni mei locuiesc acolo. Nu merg niciodată la sală de gimnastică, pentru că nu-mi place, dar uneori ies cu prietenii pentru ca să facem altceva. Îmi place să trezesc târziu, dar întotdeauna trebuie să trezesc devreme. E o problemă! Studiul îmi place, dar somn îmi mai place. Altcum, des merg la ședințele de SU și la filmele românești. Ședințele sunt, de obicei marți sau joi și filmele sunt miercuri.

Stud. nr. 707260

Într-o săptămână eu fac mult. Eu fac cina și spăl casă. Sunt student în lingvistică și merg uneori la universitatul. Eu și merg la curs limba română. Hobby mea este teatru, și joc teatru marți și joi, și multe week-end-uri. În primăvară și vară, joc fotbal de obicei cu prietenii din universitatul. Duminică merg a petreceri.

Stud. nr. 707261

Dimineața întotdeauna merg la Dragvoll și citesc. Luni și miercuri sunt la cursul de limba română. În luni seara, eu și niște prieteni cântăm music. Marți și joi,

merg la piscină cu doi prieteni. În week-end plec Trondheim și călătoresc la familiile în Selba, sau stau în oraș cu prieteni. Uneori mergem la cinematograful, dar este scump.

Pe data de 7 mai 2009, șase studenți norvegieni ai Norges Teknisk-Naturvitenskapelige Universitet (Norwegian University of Science and Technology in Trondheim), care au optat să aprofundeze studiul limbii române, au susținut examenul scris de patru ore aferent promovării disciplinei Română 2, în urma căruia au acumulat 7,5 credite în sistemul academic norvegian. Evenimentul a constituit o premieră pentru statutul universitar al limbii române în Peninsula Scandinavă. Sandra Maria Akseth Winther, Fredrik Wilhelm Borelly, Jonas Hinrichsen Gjervold, Monika Grammeltvedt, Ingrid Hegvik și Jon Harald Søby au oferit răspunsurile de mai jos la subiectul de exprimare liberă în limba română.

3. *Alegeți un subiect din cele de mai jos [Choose one of the topics supplied and write an email or a letter]: a) Scrie un e-mail sau o scrisoare unui student de la lingvistică din România. Prezintă-i opinia ta despre limba română. Compar-o cu limba norvegiană (80–100 de cuvinte); b) Scrie un email sau o scrisoare unui prieten \ unei prietene și povestește-i ce știi tu despre România, ce îți place și ce nu îți place (80–100 de cuvinte).*

Kandidat nr. 1000

Bună, draga mea!

Ce mai faci? M-ai întrebat ce stiu despre România, ce îmi place și ce nu-mi place. Încerc să răspund. Nu stiu mult, dar stiu că România se află în sud-estul de Europa, este o țară mai mare decât Norvegia și are foarte variată peisaje. De exemplu, România se află lângă Marea Neagră, dar are și munte imense ca Carpații. Cred că e un mic dificil să vorbească despre o țară nu încă am vizitat, dar sper să vizitez o în viitoare. Mixtura culturală de elemente latinească și slavonă e și foarte interesantă. Limba română de exemplu, se bazează pe limba latină ca italiană și spaniolă, dar are niște elemente fonetice și lexicală de la limbi slave. Da, te-am spus cam mică despre România și limba română. Este o limbă încântătoare!

Kandidat nr. 1001

Alo Carina!

Acum o să povestesc opinia mea despre limba română. Nu știu mult vorbește românește pentru că începeam ianuarie asta. Acum știu verbe exemplu în prezent timpul, imperfect timpul și imperativ. Limba românei verbelor sunt cele mai diferențe ca limba norvegiană. Cu diferența că limba românei verbelor sunt mai lungi și mai imperfecte. Îmi plac limba românei substantivelor pentru că cele sunt mai similare limba norvegiană. Vreau să învăț mai mult românește și cred că vrei să înveți câteva verbe când o să vin acasă.

Ne vedem!

Kandidat nr. 1002

Bună!

Sunt student la lingvistică în Trondheim în Norvegia. Studiez limba română, fonologie și pragmatică. Limba română e o limbă frumoasă, dar are o morfologie

dificilă. Morfologie de verbe în limba norvegiană e mai facil de în limba română. Limbi norvegiană și română au morfologie de substantive în comun: au varietate de masculin/feminin/neutru, și singular/plural, și hotărât/nehotărât. Au și mulți cuvinte în comun, pentru exemplu: șef/sjef, șofer/sjåfor, (auto)buz/buss, medicină/medisin, chioșc/hioste și mai mulți. Cred că limba română e mai facil de, și mai frumoase de limba franceză sau limba spaniolă.

Kandidat nr. 1003

Dragă Andreea,

În cinci luni am avut un curs de limba română în Trondheim, și am învățat mult. Cred că îi m-am îndrăgostit de limbii tale. Este foarte frumoasă și interesantă. Gramatică este mai complexă decât noastră, cu conjunctiv și mai mult conjugare de verbelor și adjectivelor. Limba română are multe diftongi care ar fii dificili pentru norvegieni, dar eu sunt sigur că limba mea nu ar fi prea simplă. Cred că dialectele norvegiene vor fi o problemă pentru străini învățând limba mea, pentru că ele sunt foarte diferențiate, și nici unul nu vrea să vorbească limba standard cu străini.

Al dumneavoastră,
Bjørn Hansen.

Kandidat nr. 1004

Dragă Maria,

Ce mai faci? Aici tot e bine. Am studiat limba română semestrul acesta la Dragvoll campus. Acum știu mai informație utilă despre România. Capitala se numește București și aici avea dictatorul român un palat mare, dar nu îmi place că dictatorul locuiescă acolo; în primul rând, românimele erau triste, nu era timpuri bine. În al doilea rând, în zilele noastre multe românimele lociesc la Norvegia și vreau să lucrează aici. Îmi place că România are multe plaje și munți. O țara frumoasa! Și în curs de dezvoltare.

Pe curând!
Te pup
Sophie

Kandidat nr. 1006

Bună, Kristina!

Ce faci? Știi că am fost în România. Am călătorit în România cu trenul. Când eram în țara aceea, nu știam nimic despre ea. Am fost în nordul României, în oraș Bacau. Acolo l-am văzut pe Universitetul orașului, care este foarte frumos. Am fost și în București, în sudul țării. În București stăteam în hotel România. Am vizitat parcuri frumoase și un palat interesant. Acum știu ceva despre România. Știu că România este o țară foarte interesantă, și că natura Romaniei e foarte frumoasă. București este interesant și mar. Îmi nu place orașe mare. România este un membru de EU, și cred că este și un membru de NATO.

Mai vorbim, pa!

În semestrul de iarnă al anului academic 2009/2010 trei studenți ai NTNU au susținut examenul la disciplina Română 1 în data de 8 decembrie 2009. Alți cinci

studenți-infirmieri norvegieni (Hanne Håberg din Vennessla, Kristina Nystuen Kristiansen din Rælingen, Mats Einar Hammer Rotnes din Frøya, Stine Marlen Henriksen din Lofoten, Ingvild Johnsen din Haugesund) ai Høgskolen i Sør-Trøndelag [Colegiul Universitar din județul Sør-Trøndelag] au audiat un curs separat de limba română, fără a susține examenul final scris. Aceștia se află pentru trei luni în practică de specialitate în județul Iași, începând cu 4 ianuarie 2010. Prin promovarea examenului, cei trei studenți ai NTNU (Finn Robert Strand, profesor de geografie, în vârstă de cincizeci de ani, Chung Hon Kwan, student la istorie europeană, originar din Honk Kong, Nina Merete Austad, masterand la filosofie) au obținut câte 7,5 credite în sistemul universitar norvegian. Iată răspunsurile oferite la subiectul de exprimare liberă:

Kandidat nr. 10002

Se face ziuă și suntem acasă. Este dimineața devreme. Este ora opt fix și merg cu mașina în școală. Fac 120 km pe oră. Nu avem mult timp. Suntem în școală șapte ore de ziua, toată ziua. Ora șase seara lucrez ore de franceză. Se face noapte și merg acasă. Mi zi de lucru e terminat. Noapte bună și la revedere!

Kandidat nr. 10003

Mă cheamă Lucian. Eu sunt student și studiez în Norvegia. Îmi place să citesc ziare cu micul-dejun și cafea la acasă. În week-end îmi place să vede un film cu niște prietene. Întotdeauna iau cina în oraș cu doi sau trei prieteni. De obicei plec la munte sau Oslo cu mașina.

Kandidat nr. 10004

Sunt studentă la filozofie. Întotdeauna dorm până la ora șase. Dimineața devreme mănânc înghețată, snacksuri și floricele de porumb. Beau cafea și vișină. Merg cu mașina la școală la ora șapte și jumătate. În cursul dimineții și zilei citesc cărți dificile și lucrez la rapoarte importante. Vreau să dorm. Merg acasă în viteză la ora cinci. Vin acasă și ascult și vorbesc la radio. Sunt radioamator. Niciodată nu văd televiziune. Vreau să locuiesc la Minsk într-o bună zi.

În continuare vom realiza o clasificare a greșelilor de exprimare identificate în textele reproduse anterior, oferind uneori și explicații posibile cu privire la resortul care va fi determinat apariția acestor erori.

4.1. Verbul

4.1.1. Conjunctivul

În limba norvegiană modul conjunctiv este cvasiinexistent și, prin urmare, extrem de rar utilizat, pe când în limba română folosirea sa este extrem de frecventă. Problema de fond a studentului norvegian încercând să utilizeze modul conjunctiv în limba română este, în primul rând, aceea de a înțelege necesitatea și circumstanța lingvistică în care acesta este reclamat și, apoi, modalitatea morfologică de construcție a acestuia.

Seara de sâmbătă îmi place să vorbească cu sora mea în cafenea; Încerc să răspund; Cred că e un mic dificil [pentru mine, ca eu] să vorbească despre o țară; dar sper [ca eu] să viziteze; Nu știu mult vorbește românește; Vreau să învaț mai mult

românește; cred că vrei să *învați* câteva verbe; În week-end îmi place să *vede* un film cu niște prietene.

Complicații suplimentare apar la conjugarea conjunctivului la persoana a treia, caz în care intervin „abateri de la normă”/ reguli flexionare specifice (alternanțe vocalice și consonantice față de indicativ prezent): „în zilele noastre multe româtimele lociesc la Norvegia și vreau să *lucrează* aici”. În limba norvegiană construcții relativ similare se realizează cu infinitivul, după modelul „jag liker å + infinitiv, jeg prover å + infinitiv, jeg håper å + infinitiv”.

4.1.2. Conjugarea la prezentul indicativ

Flexiunea verbului în limba norvegiană la indicativ prezent comportă o singură formă morfologică, indiferent de persoană și număr. În limba română studentul norvegian se vede nevoit să asimileze de la bun început, în primul rând, existența a patru grupe de conjugare clasificate după forma infinitivului (la care se adaugă verbele neregulate) și apoi flexiunile diferite în funcție de persoană și de număr specifice fiecărei grupe în parte. La toate acestea se adaugă, uneori, în mod nefericit, și unele alternanțe fonetice în rădăcina verbului. Învățarea și utilizarea corectă a zeci de desinențe verbale în limba română, comparativ cu una singură în limba norvegiană, se poate dovedi un impas insurmontabil cel puțin pentru unii studenți.

Merg la universitate și *studez*; Merg la universitate des, pentru că *ai* un curs de limba română; *Vreau* să învaț mai mult românește; în zilele noastre multe româtimele *lociesc* la Norvegia și *vreau*; Eu sunt student și *studie* în Norvegia.

4.1.3. Reflexivul

Cred e greu să *trezesc* devreme; Îmi place să *trezesc* târziu, dar întotdeauna trebuie să *trezesc* devreme (în limba norvegiană verbul „a se trezi” – „å våkne” – nu este un verb reflexiv); *n-îmi* place să dansez (probabil a urmat, într-un mod original și eronat, modelul construcției „nu + o” = „n-o”); Limba româna de exemplu, *se bazez* pa limba latină ca italiană și spaniolă; *Îmi nu place* orașe mare (construcție inexplicabilă, în norvegiană negația aflându-se după verb: „jag liker ikke”).

4.1.4. Neconcordanța timpurilor

Nu știu mult vorbește românește pentru că *înțepeam* ianuarie acesta (folosirea imperfectului în loc de perfectul compus); aici avea dictatorul român un palat mare, dar nu îmi place că dictatorul *locuiescă* acolo (folosirea prezentului în loc de imperfect).

Imperfectul românesc este cu totul altceva decât preteritul norvegian.

4.1.5. Conjugarea la imperfect

În primul rând, româtimele erau triste, nu *era* timpuri bine (în limba norvegiană conjugarea verbului este invariabilă după persoană și număr); Când eram în țara aceea, *nu știeam* nimic despre ea (posibil s-a urmat cu aproximație modelul verbului „a vorbi” – „vorbeam”).

4.1.6. Conjugarea condiționalul optativ

Limba română are multe diftongi care *ar fi* dificili pentru norvegieni.

4.2. Articolul hotărât

4.2.1. Omiterea articolului hotărât

4.2.1.1. În general, studentul norvegian are tendința de a realiza o „traducere directă” după modelul și după logica limbii norvegiene, de aici rezultând serii tipice de erori ale (ne)folosirii articolului hotărât. Astfel, în norvegiană construcția cu prepoziția „med” („cu”) + „substantiv” reclamă un substantiv nearticulat. De aici au rezultat:

merg la oraș cu *prieteni*; am o întâlnire de lucru cu *prieteni* în o organizație; Vineri seara merg în oraș cu *prietenene* și fac haz; În week-end-uri (sâmbătă și duminică) merg cu *mașină* la peninsula Fosen; Sunt cu *prieteni*, uneor luam o cafea; uneori ies cu *prieteni* pentru ca să facem altceva; joc fotbal de obicei cu *prieteni*; stau în oraș cu *prieteni*; nici unul nu vrea să vorbească limba standard cu *străini*.

4.2.1.2. O altă problemă pare a o constitui neasimilarea normei construcției în limba română după modelul „complement circumstanțial (exprimat prin *substantiv articulat cu articol hotărât*) + atribut substantival (adeseori construit cu prepoziția *de*)”. Studentul norvegian nu sesizează diferența între utilizarea substantivului *nearticulat* atunci când acesta are rol de complement circumstanțial, nefiind însoțit de vreun atribut, și utilizarea substantivului *articulat* atunci când acesta are același rol de complement circumstanțial dar apare însoțit de un atribut. Rezultă astfel o serie tipică de *nefolosire* a articolului hotărât:

Miercuri lucrez la *biblioteca* Dragvoll; Miercuri merg la *cursuri* de limba română și sintax; Marți dimineața merg la *curs* de psihologie; Merg la universitate la *zile* de lucru; merg la *curs* de limba română; eu merg la *curs* de lingvistică; Nu merg niciodată la *sală* de gimnastică; Eu și merg la *curs* limba română; Am fost în nordul României, în *oraș* Bacau.

4.2.1.3. Studentul urmează logica limbii norvegiene în construcția complementului direct printr-un substantiv *nearticulat*, după modele de genul „*spiser middag*”, „*spiser lunsj*”, „*vasker hus*”, „*for utlendinger*”. Rezultă astfel o nouă serie tipică de *omitere* a articolului hotărât:

Mănânc *cină* la ora 19 (șapte); Mănânc *prânz* de obicei cu mama mea; După curs uneori iau *prânz* cu prietenii mei; Eu fac cina și spăl *casă*; dialectele norvegiene vor fi o problemă pentru *străini* învățând limba mea.

4.2.1.4. Studentul pare a urma uneori logica limbii norvegiene chiar și în construirea subiectului exprimat eronat printr-un substantiv *nehotărât*, în unele cazuri foarte probabil subiectul fiind, în plus, confundat cu un complement direct („*jeg liker løp*”, „*jeg liker ikke store byer*”). Rezultă, astfel, construcții de genul:

Îmi place *alergare*; Îmi place de asemenea *muzică*; Îmi nu place *orașe* mare; pentru că *părinți* și mulți prieteni mei locuiesc acolo (posibil eventual ca „*părinți*” să fie deja perceput ca o formă articulată); Studiul îmi place, dar *somn* îmi mai place; *Hobby* mea este *teatru* („*Min hobby er teater*”); *Morfologie* de verbe în limba

norvegiană; *Limbi* norvegiană și română au morfologie de substantive în comun („Norsk og rumensk”); *Gramatică* este mai complexă decât noastră; *Mi zi* de lucru e terminat.

4.2.2. Folosirea inutilă (și incorectă uneori) a articolului hotărât

Pentru studentul norvegian este extrem de confuz de ce după unele propoziții este reclamată prezența obligatorie a articolului hotărât la substantiv (*cu* + substantiv articulat), iar după alte prepoziții substantivul trebuie să fie utilizat nearticulat (*la, pe, din, în* + substantiv nearticulat), rolul îndeplinit de substantiv fiind, în general același, complement (mai rar, atribut). Prin urmare, studentul norvegian tinde să își creeze reguli proprii (contradictorii) sau să ignore complet orice regulă a utilizării articolului hotărât. Rezultă astfel exemple precum:

Merg pe jos la *școalul*; vorbesc cu familia mea la *telefonul*; merg uneori la *universitatul*; prieteni din *universitatul*; călătoresc la *famițiile* în Selba; merg cu mașina în *scoala*; Suntem în *școala* șapte ore de *ziua*.

Alte situații:

În timpul liber meu citesc, văd *filmele* cu iubitul meu; Luni dimineața merg la cursul de limba *româna*; Limba *româna* de exemplu; O *țara* frumoasa!

4.3. Articolul nehotărât

4.3.1. Omiterea articolului nehotărât

văd *film* cu niște prieteni în târziu (după modelul norvegian „Jeg ser film”).

4.3.2. Folosirea inutilă a articolului nehotărât:

România este *un* membru de EU, și cred că este și *un* membru de NATO

4.4. Numărul substantivelor sau al adjectivelor

4.4.1. Folosirea eronată a singularului

În o săptămână fac o mulțime de *activitate* (probabil printr-un acord prin influență eronat cu substantivul singular „mulțime”; sau studentul va fi considerat, conform regulii, că aceasta este forma corectă a femininului plural, în *-e* – adeseori studentul norvegian ezită să construiască femininul plural în *-i*, această marcă a pluralului fiind percepută ca eminentă pentru genul masculin); este o țară mai mare decât Norvegia și are foarte *variată* peisaje; Mixtura culturală de elemente *latinească* și *slavonă* e și foarte interesantă; dar are niște elemente fonetice și *lexicală* de la limbi slave; Este o limbă *încântătoare!* (un fals singular, construit ca atare probabil prin influența substantivului „limbă” la care se va fi adăugat și perceperea, conform regulii, a unei eventuale construcții finale în *-e* ca fiind la plural); cu conjunctiv și mai *mult* conjugare de verbelor; București este interesant și *mar* (un fals singular); *Mi zi* de lucru e *terminat*.

4.4.2. Construcția incorectă a pluralului

Duminică citesc ziarele și *cartele* („cartele” este o construcție în concordanță cu regula *-e* pentru substantive feminine la plural și, totuși, incorectă, întrucât varianta

corectă în *-i* este percepută de studentul norvegian ca fiind eminentemente rezervată genului masculin. Modalitatea triplă de construire a femininului plural în limba română este extrem de confuză pentru un vorbitor al limbii norvegiene care tinde astfel să simplifice în mod original morfologia limbii române); Altcum, des merg la ședințele de SU și la filmele *românesce* (prin adăugarea mărcii de feminin plural *-e* în acord cu substantivul „filme”, perceput ca „feminin” plural, și pornind de la forma de singular „românesc”); dar are și *munte imense* ca Carpații (probabil datorită percepției substantivului „munte” ca fiind deja la plural feminin și adjectivul a fost acordat similar); Au și *mulți* cuvinte în comun; Limba română are *multe* diftongi; Îmi nu place orașe *mare* (probabil datorită substantivului „orașe”, fiind la plural feminin în *-e*, conform „regulii”, și adjectivul a fost acordat/construit similar; în plus nu trebuie neglijat faptul că flexiunea acestui adjectiv este „excepțională” chiar și raportată strict la paradigma românească, are aceeași formă de singular pentru ambele genuri, „mare”, situația repetându-se și la plural, „mari”).

4.4.3. Folosirea inutilă a pluralului

Primele patru erori se datorează, posibil, unei confuzii fonetice/fonologice, fonemului [ă] fiindu-i rezervat în limba norvegiană litera [e]. În acest sens, erorile devin reduse sau chiar inexistente morfologic:

În week-end dorm des târziu și e *perioade* favorită de săptămână; Sâmbătă și duminică lucrez la stațion de tren sau sunt *libere*; Când sunt *libere* vreau să dor; Cred că limba română e mai facil de, și mai *frumoase* de limba franceză sau limba spaniolă; În week-end plec Trondheim și călătoresc la *familiile* în Selba; dar sper să viziteze o în *viitoare*.

Unele dintre erorile folosirii numărului se datorează, de fapt, unei dificultăți a studentului norvegian în a identifica *genul* substantivului, respectiv ajectivului adiacent. Lăsând deoparte eterna problemă a discrepanței dintre genul natural și cel gramatical, precum și a unui specific al fiecărui sistem lingvistic în parte în ceea ce privește modalitatea a-și hotărî genul susbtantivului (adeseori contradictoriu la o analiză pluri-idiomatice), ținem să remarcăm o dificultate aproape insurmontabilă. Pentru studentul norvegian este deconcertant de înțeles și de asimilat cum se decide/construiește genul neutru în limba română, prin folosirea masculinului la singular și a femininului la plural. În limba norvegiană logica este complet diferită și desigur mult mai simplă, existând desinențe specifice pentru cele trei genuri, neutrul neavând astfel nicio referire la masculin sau feminin.

4.5. Adverbul de timp

Seara de sâmbătă îmi place să vorbească cu sora mea în cafenea („Søndag kveld”); iau micul dejun *înaintea de* ora opt; *Joi și sâmbata* am mult de lucru; văd film cu niște prieteni *în târziu*; *În cinci luni* am avut un curs de limba română în Trondheim (“I løpet av”).

Următoarele construcții devin explicabile dacă ne raportăm la modalitatea norvegiană de a construi adverbul de timp în situații similare, prin utilizarea prepoziției *om*, căreia studentul norvegian îi află un inedit echivalent în românescul *în*:

În vineri, eu merg la curs de lingvistică; *În sâmbătă* mă trezesc târziu; *În duminică* stau acasă; *În primăvară și vară*, joc fotbal de obicei cu prieteni; *În luni seara*, eu și niște prieteni cântăm music; dar sper să viziteze o *în viitoare*.

4.6. Prepoziția

Utilizarea prepoziției este o eternă problemă pentru orice vorbitor învățând un alt idiom, aspectul fiind specific fiecărei limbi în parte și o traducere exactă și general valabilă a unor situații tipice este aproape imposibilă. În această situație, studentul norvegian apelează în general la „a ghici” care va fi fiind prepoziția optimă în limba română și în mod fatal adeseori comite erori ale (ne)folosirii prepoziției românești.

4.6.1. Utilizarea incorectă a prepoziției

Luni am cursul de limba română *în* Dragvoll (pâ Dragvoll); Verific întotdeauna e-mail-uri *i* fiecare zi (hver dag); Merg la universitate *la* zile de lucru (pâ); Sunt student *în* lingvistică (i lingvistikk); Duminică merg *a* petreceri (pâ); călătoresc la familiile *în* Selba (corect, dacă logica enunțului este „călătoresc în Selba la familie”; incorect, dacă logica enunțului este „călătoresc la familia *din* Selba”); se bazez *pe* limba latină ca italiană și spaniolă; Limba românei verbelor sunt cele mai diferențe *ca* limba norvegiană; Au și mulți cuvinte în comun, *pentru* exemplu (for); În București stăteam *în* hotel România (sintagmă ce poate fi admisă, dar contextul reclamă construcția „... stăteam *la* hotel România”) (pâ); În al doilea rând, în zilele noastre multe românimile lociesc *la* Norvegia (i Norge); merg cu mașina *în* scoala; Suntem *în* școala șapte ore *de* ziua.

În următoarele situații a fost utilizată, printr-o incorectă adaptare, construcția prepozițională „de la... până la”, specifică unor alte situații temporale (ex: „de la șapte până la opt”):

De la luni *până la* vineri în zi fiecare merg la universitate; *de la* dimineața *până la* seara văd fotbal la televizor.

În următoarele două situații în mod evident nu a fost însușită logica utilizării lui *decât*:

Morfologie de verbe în limba norvegiană e mai facil *de în* limba română; Cred că limba română e mai facil *de*, și mai frumoase *de* limba franceză sau limba spaniolă.

4.6.2. Omisiunea utilizării prepoziției

telefoniez iubirea mea în Murmansk (într-o eventuală construcție populară a dativului: „telefoniez *la* iubirea mea”; în norvegiană, folosirea prepoziției este opțională în contextul similar: „ringe (til)”; joc teatru marți și joi, și multe week-end-uri („și *în* multe alte week-end-uri”); în week-end plec Trondheim („plec *din* Trondheim” – fra); acum știu verbe exemplu („acum știu verbe *de* exemplu” – (for); Îmi plac limba românei substantivelor pentru că cele sunt mai similare limba norvegiană („... acelea sunt mai similare *cu* limba norvegiană”; în norvegiană se utilizează o construcție directă: „like norsk”); ora șase seara lucrez ore de franceză („*la* ora șase seara lucrez ore de franceză”); de obicei plec la munte sau Oslo cu mașina („de obicei plec la munte sau *la* Oslo cu mașina”).

4.6.3. Folosirea inutilă a prepoziției

Studiez *la* limba franceză și științe politice în Trondheim; Joi *de* dorm până târziu; Seara studiez *de* fonematică sau *de* psihologie; Îmi place să citesc ziare cu micul-dejun și cafea *la* acasă.

4.6.4. Utilizarea prepoziției *de* pentru construcția genitivului

e perioade favorită *de* săptămână (în locul articolului genitival proclitic *a*; folosirea articolului genitival proclitic *a*, *al*, *ale*, *ai* este un aspect mult prea complicat, aproape insurmontabil, pentru un vorbitor al limbii norvegiene); România se află în sud-estul *de* Europa (în locul articolului genitival enclitic *-ei*).

4.7. Topica

4.7.1. Plasarea incorectă a atributului ajectival

În timpul liber *meu* citesc („i fritiden min”); acum știu verbe exemplu în *prezent* timpul, *imperfect* timpul și imperativ; *mi* zi de lucru e terminat.

Absolut inexplicabilă este situația atunci când nu suntem în prezența nici măcar a unei „traduceri directe” a topicii norvegiene în situații similare:

în zi *fiecare* merg la universitate și studez („hver dag”); acum știu *mai* informație utilă despre Românie (construcția incorectă a gradului comparativ de superioritate – „mer nyttig informasjon”).

4.7.2. Plasarea nefirească a complementului circumstanțial în raport cu predicatul verbal

Această situație este absolut inexplicabilă, întrucât nu este nici măcar o „traducere directă” a topicii norvegiene în situații similare („Jeg har\drar ofte”):

Luni după-amiază *des* am o întâlnire de lucru; *des* merg în oraș după-amiază; *des* seara vorbesc la telefon cu familia; dar *des* în week-end plec la munte sau la mare; altcum, *des* merg la ședințele de SU și la filmele românești; eu *și* merg la curs limba română („Jeg drar\går også”).

4.7.3. Construcția incorectă a genitivului (atributul substantival plasat incorect față de subiect)

Limba românei verbelor sunt cele mai diferite; *limba românei verbelor* sunt mai lungi și mai imperfecte; îmi plac *limba românei substantivelor*.

Acestea sunt cu siguranță cele mai curioase construcții inedite ale studenților norvegieni. Ele nu urmează sub nicio formă niciuna din cele două posibilități de realizare a genitivului în limba norvegiană: „rumenske substantiver” sau „substantivene i rumensk”. Este de domeniul evidenței că studentul cunoștea foarte bine modalitatea corectă de construcție a genitivului cu articol enclitic, lucru destul de complicat în sine („verbelor, substantivelor, românei” – pornind de la „română” a adăugat „corect” articolul genitival *-ei*), însă combinarea celor trei cuvinte a urmat o topică fantasmagorică.

4.7.4. Plasarea incorectă a complementului direct pronominal în raport cu predicatul

dar sper să viziteze *o* în viitoare („besøke det”).

4.8. Virgula

Utilizarea frecventă (și incorectă) a virgulei înaintea conjuncției coordonatoare *și*. Este de remarcat faptul că în limba norvegiană acest aspect nu este normat clar:

Seara iau cina cu familia, și beau o ceașcă de ceai tare; miercuri am cursul de limba română, și cursul de limba rusă; marți am cursul de fonologie cu domnul Abrahamsen, și văd film cu niște prieteni în târziu; vineri văd un film cu un prieten, și am cursul de pragmatică; în week-end-uri (sâmbătă și duminică) merg cu mașină la peninsula Fosen, și vorbesc cu familia mea la telefonul; miercuri la ora zece studiez, și apoi am curs de limba română la ora unu și un sfert; ai un curs de limba română luni și miercuri, și lingvistică marți, joi și vineri; hobby mea este teatru, și joc teatru marți și joi, și multe week-end-uri; au varietate de masculin/ feminin/ neutru, și singular/ plural, și hotărât/ nehotărât; în cinci luni am avut un curs de limba română în Trondheim, și am învățat mult; □tiu că România este o țară foarte interesantă, și că natura României e foarte frumoasă; România este un membru de EU, și cred că este și un membru de NATO.

4.9. Construcția incorectă a adjectivelor pronominale/ pronumelor (posesive, demonstrative)

După curs uneori iau prânz cu prietenii *mie*; părinți și mulți prieteni *mei* locuiesc acolo; nu știu mult vorbește românește pentru că începeam ianuarie *ăsta*; îmi plac limba românei substantivelor pentru că *cele* sunt mai similare limba norvegiană; *mi* zi de lucru e terminat.

4.10. Alte erori

Acolo *l*-am văzut pe *Universitetul* orașului, care este foarte *frumos* (în mod evident, „universitate/universitet(?)” este perceput ca având gen masculin; chiar și astfel, construcția rămâne incorectă, întrucât confundă/ nu are cunoștință despre regula „animat ↔ anticipare a complementului direct prin pronume personal/ inanimat ↔ neanticipare”: „*L*-am văzut *pe universitarul* orașului/ Am văzut *universitatea* orașului); luni am cursul de limba română în Dragvoll, îmi place *mai multe*; văd un film *romanește* cu colegii mei; studiul îmi place, dar somn îmi *mai place*; limba românei verbelor sunt *cele mai diferite* ca limba norvegiană; morfologie de verbe în limba norvegiană e mai *facil* de în limba română; cred că limba română e mai *facil* de, și mai frumoase de limba franceză sau limba spaniolă; românimele erau triste, nu era timpuri *bine*.

4.11. Concluzii

Ca urmare a acestei analize a erorilor de exprimare în limba română a studenților norvegieni, precum și a clasificării operate, încercându-se stabilirea, pe cât posibil, a unor tipologii, se poate observa că, în general, studenților norvegieni le este cel mai dificil să asimileze sistemul morfologic al limbii române, fapt pe deplin explicabil dacă luăm în considerare complexitatea acestuia în raport cu morfologia

limbii norvegiene. Erorile există, de asemenea, la nivel lexical, fonetic și sintactic, dar într-o proporție mult inferioară. În marea majoritate a cazurilor greșelile în redactarea scrisă sunt determinate de tendința oarecum firească a studentului de a urma logica și normele sistemului lingvistic propriu, norvegian, de aici rezultând o serie de soluții inedite aflate pentru sistemul lingvistic românesc. Se poate observa, de asemenea, ca urmare a acestui tip de analiză comparativă că erorile determinate strict de necunoașterea completă a normelor limbii române sunt reduse, acestea existând însă de asemenea. În pofida erorilor inevitabile și în bună măsură explicabile, exprimarea în scris în limba română a studenților norvegieni aflați într-un stadiu incipient al studiului lingvistic rămâne perfect inteligibilă și chiar fluentă.

Addenda

În semestrul de primăvară al anului academic 2009/2010, cursul de Limba română 1 a fost frecventat de patru studenți ai NTNU: Denis Dmitrievich Petrov (student la istoria artei), Sture Magne Alne (student la științe politice), Philippe Hougen (student la limba și literatura franceză) și Tiberiu Alex Sîrbu (student la media, român emigrat din Constanța în 1999, la vârsta de doisprezece ani). Cursul de Limba română 2 a fost audiat de patru studenți care au studiat cursul Limba română 1 în cele două semestre: Sture Magne Alne, Tiberiu Alex Sîrbu, Denis Dmitrievich Petrov și Finn Robert Strand. Ambele examene scrise finale au fost susținute de aceștia în data de 25 mai 2010.

9. *Scrieți un text scurt despre activitățile dumneavoastră obișnuite într-o săptămână (jumătate de pagină este suficient)* [Write a short text about your regular activities during a week (half a page is enough)]:

Kandidat nr. 10004

Luni: Eu pregătesc niște chai pentru micul dejun. Beau chai și merg la universitate. De obicei merg de la curs dar îmi place să citesc acasă. Nu-mi place sa merg la Dragvoll pentru niște ore de serviciu. Acolo luam niște ore de românești. A-și da mâna profesorul meu.

Miercuri: rar mă încercă cu degetul... am se da somnului. Picioarele nu-mi mai duceau. La iarna am se da pe gheața

Joi: moment potrivit pentru micul dejun și prânz. Eu mănânc niște înghețate.

Sâmbătă: de obicei eu dorm dar îmi place să citesc niște cărți și. Mai mult sau mai îmi place să relaxez cum am ajuns acasă.

Kandidat nr. 10005

Dimineață, mănâncă micul dejun cu mult cafea și merg la biblioteca pentru citi lecție și scrie. Ora doisprezece, merg acasă și mănâncă. Într-o seara, vorbesc cu prieteni cu internet si merg la Trondheim. De obicei, într-o week-end, merg la sport și joac guitara.

Kandidat nr. 10006

De obicei mă scol târziu. Dacă am chef, î-mi fac o omletă cu două ouă. După aia, î-mi fac rucsacul și plec la școală. La școală nu prea fac nimic, de obicei. Uneori citesc la română, altă dată la alte materii. Când mă satur de citit, mă duc să mănânc.

Din păcate mâncare în cantină nu e prea gustoasă, dar cafeaua e gratis. Având o economie de student, lucruri gratuite sunt foarte apreciate. Când termin cafeaua, plec acasă cu autobuzul. Cam asta fac eu în fiecare zi.

Kandidat nr. 10007

De obicei încep luni târziu, mai târziu dacă am avut o petrecere. A doua zi studiez la universitatea. Miercuri și joi am citit și lucrat acasă, dar uneori am mers la sală de gym. Vineri mănânc cina cu prieteni. În week-end-ul văd un film, merg des la cinema sâmbătă seara. Și am întotdeauna vorbit cu parinți mei la telefoane în week-end-ul!

3. *Alegeți un subiect din cele de mai jos* [Choose one of the topics supplied and write an email or a letter]: a) *scrie un e-mail sau o scrisoare unui student la lingvistică din România. Prezintă-i opinia ta despre limba română. Compar-o cu limba norvegiană (80–100 de cuvinte); b) scrie un email sau o scrisoare unui prieten \ unei prietene și povestește-i ce știi tu despre România, ce îți place și ce nu îți place (80–100 de cuvinte).*

Kandidat nr. 10001

Dragă Andrei: Î-mi pare rău că nu am mai fost prin România de mult. Î-mi este foarte dor de țara mea și de voi, familia mea. Din păcate, din cauza scolii mele, eu nu am timp să călătoresc așa de mult, deci asta e cauza pentru absența mea. După cum știi, mie î-mi place România pentru că are o climă caldă și plăcută. Fiind român, normal că î-mi și plac românii. Norvegienii sunt un popor mai grijuliu. Ei nu sunt prea obișnuiți cu străini, deci e mai greu să te înțiprițenești cu ei. Însă, un lucru care nu î-mi place despre România, este faptul că populația generală are o mentalitate proastă și neconstructivă. Asta este probabil din cauza regimului comunist și dictatura lui Nicolae Ceaușescu. Bănuiesc că timpul acela dur și-a lăsat urmele în poporul român. În orice caz, baftă și sănătate! Cu drag, eu.

Kandidat nr. 10002

Bună! Mă gândesc România este o foarte interesant țară. Istoria de României sunt mai fascinante și foarte diferite din istoria de norvegieni. Îmi place filmele și literaturile românești spre marea mea surprindere. Într-o bună zi aș dori să călătoresc în România și se poate locuiesc în România. Dar nu-mi place poluări, se există niște lungi loc de poluare din epocă de comunistă. Natură este foarte frumoasă cu munti și mare. Salut!

Kandidat nr. 10004

Bună ziua, dragă prietena mea! Ce face? Ce-ai aflat despre România? Eu sunt gata de plecare acolo într-un viitor apropiat, dar am nu avem nici o para (așa cum știi, sărăcia nu-i un viciu). Deci... ești dispus să mă conduci? Îmi place a obține totul de-a gata. E așa și nu altfel! Dar în primul rand eu vreau să povesti despre România. După câte îmi amintesc, se povestește ca România. Acolo e multe frumoase munți și agitată Marea Neagră. În România e prețuri foarte mari. Și îmi place padureii românești.

Ne vedem!

P.S. Îmi place limba româna. Să plecăm până mai e foarte cald!

Bibliografie

- Bâgiu 2009: Lucian Bâgiu, *O săptămână la Cercul Polar*, în „*ProSaeculum*. Revistă de cultură, literatură și artă”, Anul VIII, nr. 7–8 (59–60), 15 oct.–1 dec. 2009, p. 139–140.
- Bâgiu 2010: Lucian Bâgiu, *Studenți norvegieni despre România*, în „*ProSaeculum*. Revistă de cultură, literatură și artă”, Anul IX, nr. 1–2 (61–62), ianuarie-martie 2010, p. 159–160.
- Cojocar 2008: Dana Cojocar, *You can speak Romanian! (Manual de limba română pentru cei care chiar vor s-o învețe)*. Cu desene de Terente Șerban, București, Compania.
- Ellingsen, Mac Donald 2004: Elisabeth Ellingsen, Kristi Mac Donald, *På vei. Tekstbok. Norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandre*, Oslo, Cappelen
- ***, *Gramatica limbii române*, București, Editura Academiei Române, 2008.
- Halvorsen 2008: Arne Halvorsen, *Dictionar român-norvegian*, ediția a II-a, revăzută și adăugită, Iași, Polirom.
- Kohn 2009: Daniela Kohn, *Puls. Manual de limba română pentru străini. Curs*, Iași, Polirom.
- Leon 2009: Crina Leon, *Dicționar de buzunar norvegian-român*, Iași, Polirom.
- Leon 2007: Crina Leon, *Ghid de conversație român-norvegian*, ediția a II-a, revăzută și adăugită, Iași, Polirom.
- Pologea 2008: Doina Pologea, *Limba română pentru străini*, București, Institutul Cultural Român.
- Suciu, Fazakaș 2006: Raluca Suciu, Virginia Fazakaș, *Romanian at First Sight. A Textbook for Beginners*, București, Compania.
- Tomescu-Baciu 2006: Sanda Tomescu-Baciu, *Velkommen! Manual de conversație în limba norvegiană*, Iași, Polirom.
- ***, *Un universitar albaulian predă limba română la o universitate din Norvegia. Interviu cu Lucian Bâgiu, un tânăr scriitor și universitar din Alba Iulia*, în „Informația de Alba”, 23 aprilie 2009.

Romanian Language in Norway – the Lectureship in Trondheim

The Romanian language lectureship in Trondheim was established on 5th June 2008. This is the date when an agreement was signed between The Institute of the Romanian Language, represented by its director, Mrs. Ionela Dabija, and Norges Teknisk-Naturvitenskapelige Universitet (NTNU) [Norwegian University of Science and Technology], represented by professor Arne Halvorsen, the head of *Institutt for moderne fremmedspråk* [Department of Modern Foreign Languages]. The event took place at the Romanian Embassy in Oslo, thanks to the hospitality of His Excellency Cristian Istrate, the Ambassador of Romania in Norway.

At university level, the interest shown by the Norwegians is, to a large extent, due to the intellectual enthusiasm of the professor Arne Halvorsen. He has a very good knowledge of Romanian language, literature and culture as he is the author of the first Romanian-Norwegian dictionary. The book comprises 25,000 words and was reprinted by Polirom Publishing House in 2008.

Institutt for moderne fremmedspråk provides the Romanian lectureship an office equipped with a computer connected to internet, intranet and printing machine, telephone with interior and exterior connection, laptop and instruction in Norwegian language. An essential role is played by the Romanian diplomacy in the Norwegian kingdom as well. The Honorary Consul of Romania in Trondheim, Mr. Terje Roll Danielsen, an eminent Norwegian businessman secures accommodation to the Romanian lecturer for the whole period of the mandate. It consists of a completely equipped downtown apartment, expenses

all paid. Thanks to the interest of Mr. Terje Roll Danielsen the Romanian lectureship in Trondheim has a Norwegian colleague. Mrs. Svanhild Naterstad is a journalist acquainted to Romanian language. She was hired to write a volume concerned with Romania, in Norwegian.

Institutt for moderne fremmedspråk has a long tradition of studying English, French and German up to doctoral level. Moreover, there are European studies as BA degree, a one year course in Spanish language and modules in French, German, Spanish, Italian, Japanese and Russian. As a novelty the optional course in Romanian language made its debut in January 2009, for “the spring semester”. The course is intended for students from all specializations. It is divided into Romanian 1 and Romanian 2, each of them holding 7,5 credits. They include oral examination and short dictation as a means of assessment during the semester and final four hours written exams.

For the “pioneer semester” the Norwegian students have proved a great interest. Students from a variety of BA degree specializations have chosen to study this new language. Linguistics is the specialization that provided the most students, but also European literature, political studies, media, infrastructure environment, technology. Here are the names of the first ever students to have studied Romanian language in the Norwegian academic system: Sandra Maria Akseth Winther, Charlotte Andersen Dammen, Fredrik Wilhelm Borelly, Maike Gaertner, Jonas Hinrichsen Gjervold, Monika Grammeltvedt, Ingrid Hegvik, Karoline Hovstad, Andreas T. Slørdahl, Jon Harald Søyby, Elias Aamot. For Romanian language 2 the major percentage of the linguistics students maintained, but also European literature and media. Here are the names of the Norwegian students who chose to deepen the study of the Romanian language and passed the exam on May, 7th, 2009: Sandra Maria Akseth Winther, Fredrik Wilhelm Borelly, Jonas Hinrichsen Gjervold, Monika Grammeltvedt, Ingrid Hegvik, Guri Kaarbø Vårheim, Jon Harald Søyby. Mention should be made of the fact that student Sandra Maria Akseth Winther applied for a placement with the “Babeş-Bolyai” University of Cluj-Napoca and was accepted for the whole academic year 2009/2010. This is through LLP programme: Higher Education (Erasmus) area subject Languages and Philological Sciences and it is based on the previous agreement Institutt for moderne fremmedspråk of NTNU signed with the Philology Faculty of the Romanian University.

*Universitatea de Știință și Tehnologie, Trondheim
Norvegia*